

Střety a styčné body
ochrany přírody v lesním
hospodářství

Ing. Jana Svobodová

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. § 3 odst. 1)

- b) významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje ...

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. § 4 odst. 2)

- Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce.
- Příklad oslabení stabilizační funkce - změna druhové skladby při obnově porostů.
- Pomůckou k posouzení může být příloha č. 4 k vyhlášce 83/1996 Sb.- Rámcové vymezení cílových hospodářských souborů – doporučená cílová druhová skladba (dřeviny základní, přimíšené, vtroušené).

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. § 4 odst. 2)

- **K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.**
- Mezi takové zásahy patří zejména umístování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů.

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. § 4 odst. 3)

- Závazné stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska tohoto zákona je také nezbytné ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov.
- Vydává se na žádost příslušného orgánu státní správy lesů.
- Závazné stanovisko se vydává k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů.

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. § 4 odst. 3)

- K pěstebním a těžebním zásahům v lesích prováděným v souladu s lesním hospodářským plánem nebo protokolárně převzatou lesní hospodářskou osnovou a při nahodilé těžbě se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody nevyžaduje.
- Případ výše uvedených zásahů bez převzaté osnovy či plánu. Možná rizika provedení bez závazného stanoviska.

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. § 4 odst. 4)

- V rámci řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 3 orgán ochrany přírody provede také hodnocení důsledků lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov pro evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.
- Problematika nových EVL, vzniku SDO a posunu při posuzování.
- Případ EVL Kladruby nad Labem – Nařízení vlády 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit s platností ode dne 18. 3. 2016

Závazné stanovisko OOP k LHP a LHO

- Významné krajinné prvky – VKP
- Systém ekologické stability (biocentra všech úrovní)
- Rozšiřování geograficky nepůvodních druhů
- Zvláště chráněná území
- Zvláště chráněné druhy
- Natura 2000 – EVL a PO

Zvláště chráněná území

- Plán péče o ZCHÚ
 - slouží jako podklad pro rozhodování OOP
 - pro fyzické a právnické osoby je nezávazný
- Příklad výhodnosti spolupráce vlastníků území se zpracovatelem plánu péče
- Kategorie ZCHÚ
- Základní ochranné podmínky ZCHÚ
- Bližší ochranné podmínky ZCHÚ
- Případy změn bližších ochranných podmínek na základě námitek vlastníka při vyhlášení ZCHÚ

Přírodní památka

- Přírodní památka je např. přírodní útvar, naleziště vzácných nerostů nebo druhů ve fragmentech ekosystémů.
- Změny nebo poškozování přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškozování je zakázáno.
- Příklady poškození přírodní památky v souvislosti s předmětem ochrany.

Přírodní rezervace

- Typický a významný ekosystém pro příslušnou geografickou oblast
- Základní ochranné podmínky – na celém území PR je zakázáno
 - hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému anebo nevratně poškozovat půdní povrch,
 - používat biocidy,
 - povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů,
 - sbírat či odchytávat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybařství či sběru lesních plodů,
 - měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace.

Závazné stanovisko k LHP a LHO nenahrazuje výjimky ze zákazů územní a druhové ochrany OOP

- Příklady výjimky ze zákazů územní ochrany – použití biocidů, používání intenzivní technologie
- Příklad výjimky ze zákazů druhové ochrany a možnost využití předběžné informace.

§ 58 zákona - Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření

- 1) Ochrana přírody a krajiny je veřejným zájmem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.
- 2) Pokud vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, vznikne nebo trvá v důsledku omezení vyplývajících z tohoto zákona nebo rozhodnutí vydaného na jejich základě a nebo z omezení vyplývajících z opatření v plánech systémů ekologické stability krajiny podle § 4 odst. 1 újma, má nárok na její finanční náhradu.

§ 58 zákona - Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření

- 3) Finanční náhradu podle odstavce 2 poskytne z prostředků státního rozpočtu příslušný orgán ochrany přírody na základě písemného uplatnění nároku vlastníka nebo nájemce.
- Nárok na finanční náhradu a její výši je třeba prokázat doklady a podklady potřebnými pro posouzení nároku.
- Nárok na finanční náhradu zaniká, pokud uplatnění nároku nebylo příslušnému orgánu ochrany přírody doručeno do 3 měsíců od skončení kalendářního roku, v němž újma vznikla nebo trvala.
- Příklady, kdy vlastníkovi náleží finanční náhrada - PR Rohová, PP Nedošínský háj, PR Psí kuchyně.

§ 68 zákona

- 1) Vlastníci a nájemci pozemků zlepšují podle svých možností stav dochovaného přírodního a krajinného prostředí za účelem zachování druhového bohatství přírody a udržení systému ekologické stability.
- 2) K provádění péče o pozemky z důvodů ochrany přírody mohou uzavírat orgány ochrany přírody či obce s vlastníky či nájemci pozemků písemné dohody (rovněž způsob hospodaření ve zvláště chráněných územích a ptačích oblastech).
- Příklady smluv (objednávek) s vlastníky a nájemci : uložení dřevní hmoty, oplocení dřevin přirozené druhové skladby.

§ 68 zákona

- 3) Orgány ochrany přírody jsou oprávněny provádět samy či prostřednictvím jiného zásahy ke zlepšení přírodního a krajinného prostředí podle odstavce 1, neučiní-li tak k výzvě orgánu ochrany přírody vlastník či nájemce pozemku sám, zejména pokud jde o ochranu zvláště chráněných částí přírody a významných krajinných prvků.
- 4) Vlastníci a nájemci dotčených pozemků jsou povinni strpět provádění zásahů podle odstavce 3 a umožnit osobám, které je zajišťují, vstup na pozemky. Orgán ochrany přírody je povinen předem vyrozumět vlastníky či nájemce o rozsahu a době zásahu. Za případné škody vzniklé vlastníkům či nájemcům pozemků v souvislosti s těmito zásahy odpovídá orgán ochrany přírody, který zásahy nařídil. Tím není dotčena odpovědnost osob provádějících tyto zásahy.

§ 69 Finanční příspěvek

- 1) K uskutečnění záměrů uvedených v § 68 odst. 2 lze poskytnout finanční příspěvek vlastníkům nebo nájemcům dotčených pozemků za předpokladu, že se tito zdrží určité činnosti nebo provedou dohodnuté práce v zájmu zlepšení přírodního prostředí.
- (2) Finanční příspěvek lze též poskytnout osobě, která provede náhradní ochranné opatření podle § 49 či 50.
- (3) Příspěvek podle odstavce 1 může poskytnout na základě písemné dohody orgán ochrany přírody nebo obec.

Děkuji za pozornost

